

SCI-CONF.COM.UA

**SCIENCE, INNOVATIONS AND
EDUCATION: PROBLEMS
AND PROSPECTS**

**PROCEEDINGS OF III INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
OCTOBER 13-15, 2021**

**TOKYO
2021**

SCIENCE, INNOVATIONS AND EDUCATION: PROBLEMS AND PROSPECTS

Proceedings of III International Scientific and Practical Conference

Tokyo, Japan

13-15 October 2021

Tokyo, Japan

2021

UDC 001.1

The 3rd International scientific and practical conference “Science, innovations and education: problems and prospects” (October 13-15, 2021) CPN Publishing Group, Tokyo, Japan. 2021. 503 p.

ISBN 978-4-9783419-3-8

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine Science, innovations and education: problems and prospects. Proceedings of the 3rd International scientific and practical conference. CPN Publishing Group. Tokyo, Japan. 2021. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/iii-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-science-innovations-and-education-problems-and-prospects-13-15-oktyabrya-2021-goda-tokio-yaponiya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: tokyo@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2021 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2021 CPN Publishing Group ®

©2021 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES

1. *Hudzenko V. M., Khudolii L. V., Polishchuk T. P., Mandrovska S. M.* 11
EVALUATION OF GENOTYPE-BY-ENVIRONMENT INTERACTION AND PHENOTYPIC STABILITY OF SPRING BARLEY CULTIVARS IN MULTI-ENVIRONMENT TRIALS.
2. *Азатян Л. С.* 20
АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА И СТРАТЕГИИ ИХ РЕШЕНИЯ В РА.
3. *Петрова О. І., Шевчук Н. П., Коломійчук К. В.* 25
МОЛОЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРІВ МОЛОЧНИХ ПОРІД.
4. *Петрова О. І., Шевчук Н. П., Луковець Я. В.* 30
ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ НОВОНАРОДЖЕНИХ ТЕЛЯТ.

BIOLOGICAL SCIENCES

5. *Алиева Ирада Будаг кызы* 37
О РОЛИ МИКРОМИЦЕТОВ В ПРОЦЕССАХ, ПРОИСХОДЯЩИХ В ПОЧВЕ, ЗАГРЯЗНЕННЫХ НЕФТЬЮ И НЕФТЕПРОДУКТАМИ.
6. *Ялтыченко О. В., Канаровский Е. Ю., Горинчой Н. Н.* 47
МИНИМАЛЬНАЯ МОДЕЛЬ КИНЕТИКИ ПЕРЕКИСНОГО ОКИСЛЕНИЯ ЛИПИДОВ С УЧЁТОМ СИНЕРГИИ ВИТАМИНОВ Е И С.

MEDICAL SCIENCES

7. *Hayevska M. Yu., Akshaieva I. M., Dovbush K. S., Klimuk A. V.* 57
COMPLEX TREATMENT OF PSORIATIC PATIENTS BY MEANS PROBIOTICS.
8. *Lastivka I., Antsupova V., Zaiarna L., Shabelnik O., Hlazkova N.* 64
MOLECULAR-GENETIC BASIS OF CONGENITAL NEPHROTIC SYNDROME OF FINNISH TYPE.
9. *Mandryk O., Pidgaina V. A.* 70
INDICATORS OF DAILY BLOOD PRESSURE MONITORING IN PATIENTS WITH NON-ALCOHOLIC STEATONEPHRITIS WITH COMORBID OBESITY.
10. *Olshevska O. V., Olshevskiy V. S., Zhivchenko K. A.* 72
MICROBIOCENOSIS OF VAGINAL BIOTOPE IN PREGNANT WOMEN WITH CHRONIC PYELONEPHRITIS.
11. *Азизова Г. Д.* 77
ЭТИОПАТОГЕНЕЗ ГИРСУТИЗМА У ЖЕНЩИН.
12. *Грузевський О. А., Грудіна Т. Л., Шевчук Г. Ю.* 89
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ МІКРОБІОЛОГІЇ, ВІРУСОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.

PHILOLOGICAL SCIENCES

60. *Білянiна Т. С.* 379
РОЛЬ СЛОВОТВiРНИХ ЕЛЕМЕНТiВ У ФУНКЦiОНУВАННi
ЗАПОЗИЧЕНОЇ ЛЕКСИКИ В СУЧАСНiЙ ЯПОНСЬКiЙ МОВi.
61. *Василькiв Г. М.* 386
ЧАС У ПОБУДОВi СВiТОУЯВЛЕНЬ МИТЦЯ, РЕПРЕЗЕНТОВАНИХ У
ХУДОЖНiХ ТЕКСТАХ ОЛЬГИ ТОКАРЧУК ТА ГАЛИНИ ПАГУТЯК.

ECONOMIC SCIENCES

62. *Chaplynska N. M., Cardenas D.* 390
TECHNOLOGY AND EDUCATIONAL INNOVATIONS IN CONDITIONS
OF COVID-19 PANDEMIC.
63. *Peniuk V. O.* 397
MOTIVATIONAL FACTOR OF STUDYING ECONOMIC DISCIPLINES IN
COMMERCIAL HIGHER EDUCATION INSTITUTION.
64. *Pistunov I.* 407
SIMULATION MODELING OF ELECTRONIC EQUIPMENT SALES.
65. *Semencha I., Raihorodska Yu.* 412
THE IMPACT OF INFLATION AND INFLATION EXPECTATIONS ON
BANKING IN UKRAINE.
66. *Zahorodniy A. H., Partyn H. O.* 417
EVALUATION OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL SUPPORT OF THE
MANAGEMENT AT THE ENTERPRISE SYSTEM EFFICIENCY.
67. *Базиль I. В., Гордiєнко М. I.* 421
ФiНАНСОВО СПРОМОЖНi ТЕРИТОРiАЛЬНi ГРОМАДИ УСПИХ
АДМiНiСТРАТИВНО-ФiНАНСОВОЇ ДЕЦЕНТРАЛiЗАЦiЇ В УКРАЇНi.
68. *Бечко П. К., Власюк С. А., Нагорний В. I.* 431
КРЕДИТУВАННЯ СУБ'ЄКТiВ ГОСПОДАРЮВАННЯ АГРАРНОЇ
ГАЛУЗi.
69. *Богуславский А. В., Проненко С. Н.* 438
ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ДИАГНОСТИКА ИННОВАЦИОННО-
ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ И БЕЗОПАСНОСТИ
ПРЕДПРИЯТИЯ.
70. *Вовчук О. М., Паршин Л. А.* 448
РЕТРОСПЕКТИВА ГОТЕЛЬНОЇ iНДУСТРiЇ ТЕРНОПiЛЬСЬКОЇ
ОБЛАСТi.
71. *Кльоц Б. Л.* 454
РОЗВИТОК ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УМОВАХ
ЄВРОiНТЕГРАЦiЇ.
72. *Кохан I. В., Горук I. I., Дребот С. Д., Дмитровська В. С.* 457
УПРАВЛiННЯ РЕСУРСНИМ ПОТЕНЦiАЛОМ БАНКiВСЬКИХ
УСТАНОВ В УКРАЇНi.
73. *Красiловська Л. О., Адель Мохамед Абдула Султан Аль-Алi, Камара
Балла Мусса* 462
ОСОБЛИВОСТi УПРАВЛiННЯ ФiНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ.

**КРЕДИТУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ
АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ**

Бечко Петро Кузьмич,

к.е.н., професор

Власюк Світлана Анатоліївна,

к.е.н., доцент

Нагорний Василь Ігорович,

аспірант

Уманський національний університет садівництва,
м. Умань, Черкаська обл., Україна

Анотація: Розглянуто основні джерела фінансування аграрної галузі. Відмічено, що дана галузь істотно відрізняється від інших секторів економіки за об'єктами кредитування і особливостям предметів застави. З'ясовано, що важливе значення для аграріїв має пільгове кредитування. Запропоновано скорочення переліку документів і термінів їх оформлення для отримання аграріями пільгового кредиту.

Ключові слова: кредит, аграрна галузь, банківський кредит, пільговий кредит, прибуток, інвестиції

Розвиток вітчизняної аграрної галузі як найважливішої складової економіки України значною мірою залежить від рівня інвестиційної активності. Маючи високу капіталомісткість, аграрна галузь функціонує в умовах недостатнього матеріально-технічного оснащення, що загострює проблему пошуку напрямів активізації інвестиційних процесів і забезпечення економічного зростання галузі. Особливості колообігу основних засобів виробничого призначення в сільському господарстві, поки що унеможливають безперебійний відтворювальний процес за рахунок внутрішніх джерел фінансування. З огляду на це суттєвий вплив на виробничий процес аграріїв мають зовнішні запозичення, основним з яких в нинішній

економічній ситуації є банківський кредит.

За рахунок кредитів банків аграрії формують джерела фінансування інвестиційної та операційної діяльності, зокрема поповнення оборотних активів, оновлення і модернізацію основних засобів, розвиток первинної переробки сільгосппродукції [1].

Важливе значення для аграріїв має пільгове кредитування при якому 50% плати за кредит відшкодовується за рахунок бюджетних коштів.

Як свідчить практика господарювання сільськогосподарських підприємств Черкаської області, пільгове кредитування за останні роки суттєво скорочується внаслідок браку державних коштів. Про стан кредитного забезпечення сільськогосподарських підприємств області свідчать дані (табл.1) [2].

Таблиця 1

**Оцінка стану кредитування сільськогосподарських підприємств
Черкаської області, за роками**

Показник	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Темпи приросту с.-г. виробництва в постійних цінах 2010 р.,%												
- до попереднього року	105,7	95,8	129,6	109,0	104,3	117,6	96,8	106,5	98,4	98,8	102,5	88,2
- до 1990 року	76,9	73,4	95,7	104,0	107,8	129,1	125,4	134,4	131,6	130,2	132,9	118,7
Темпи приросту чистого прибутку, у % до попереднього року	135,8	201,7	51,7	19,6	83,4	116,3	126,4	52,2	204,0	2,9	80,4	65,3
Рівень рентабельності с.-г. підприємств, %	15,7	16,5	12,2	18,3	18,1	27,1	24,9	9,7	27,8	49,6	35,2	20,2
Частка прибуткових с.-г. підприємств, %	73,0	79,1	78,7	79,0	77,9	88,2	89,4	82,2	87,4	91,3	90,9	84,0
Видача короткострокових кредитів під оборотні активи підприємствам, у % до попереднього року	94,3	77,1	85,2	108,0	95,1	129,7	163,9	85,1	74,2	98,5	62,5	40,1
Середня облікова ставка НБУ, %	8,5	8,0	12,0	11,0	9,5	9,5	7,5	14,0	14,0	14,0	14,0	18,0
Середня відсоткова ставка комерційних банків за надані кредити с.-г. підприємствам, %	20,0	18,0	24,0	27,8	20,6	17,2	21,0	19,2	27,9	21,3	21,0	28,8

Джерело: дані Головного управління статистики у Черкаській області

[2]

Фінансове забезпечення аграрної сфери області кредитними ресурсами 2008-2019 рр. демонструє суттєве скорочення видачі короткострокових кредитів для забезпечення нагальних потреб виробничого циклу. Так, пік видачі кредитів сільськогосподарським підприємствам області мав місце в 2014р., збільшення якого порівняно з попереднім роком склало 63,9 відсоткові пункти. В наступні роки, зокрема, в 2018-2019рр. видача короткотермінових кредитів під оборотні активи аграріїв області склало відповідно 62,5 і 40,1 відсотків до попереднього року. З огляду на зменшення кредитних ресурсів для забезпечення безперервної діяльності сільськогосподарських підприємств області має місце скорочення темпів виробництва продукції сільського господарства в постійних цінах 2010р. – 82,2% в 2019р. проти 2018р.; зменшення чистого прибутку за цей же період на 15,1 відсоткових пункти та зменшення рівня рентабельності до 20,2 % в 2019р. проти 35,2% в 2018р.

За досліджуваний період суттєво зростає облікова ставка НБУ. Облікова ставка НБУ – це вартість грошей, які придбавають комерційні банки в НБУ для подальшої їх видачі у вигляді кредитів. За досліджений період середня облікова ставка НБУ зростала в діапазоні від 14,0% в 2015р. до 18,0% в 2019р. Зі зростанням облікової ставки НБУ суттєво збільшуються середні відсоткові ставки комерційних банків за надані кредити сільськогосподарським підприємствам, розмір яких ранжується від 17,2% в 2015р. до 28,8 % в 2019р. Дані проведеного аналізу свідчать, що середні відсоткові ставки комерційних банків за надані кредити сільськогосподарським підприємствам області перевищують рівень їх рентабельності. За період з 2008-2019рр. перевищення рівня рентабельності над відсотковими ставками комерційних банків за надані кредити сільськогосподарським підприємствам мало місце в 2013 р., 2017 р., 2018 р. відповідно на 9,9, 28,3 і 14,2%. НБУ з 31 січня 2020 р. знизив облікову ставку до 11%, а станом на 23.10.2020 р. до 6%. В той же час, зменшення облікової ставки НБУ не вплинуло на обсяги видачі банківських кредитів аграріям [3].

Основними кредиторами сільського господарства є банки з високою

часткою участі держави в статутному капіталі. Компенсація частини відсоткової ставки по видаваних господарюючим суб'єктам аграрної галузі області здійснюється за рахунок бюджетних коштів. До тенденцій розвитку сільськогосподарського кредитування на сучасному етапі відносяться: диверсифікація форм фінансового посередництва (з домінуючою роллю комерційних банків); орієнтація комерційних банків на великотоварне сільськогосподарське виробництво; поступовий перехід від прямої участі держави в кредитуванні сільського господарства до опосередкованого.

В той же час, за останні роки по Черкаській області практично відсутнє довгострокове кредитування під інвестиційні проекти. До основних проблем довгострокового кредитування суб'єктів господарювання аграрної галузі є:

- 1) сезонність виробництва, відсутність стабільної виручки;
- 2) недостатня заставна база;
- 3) відсутність чіткого регулювання механізму кредитування з боку держави;
- 4) складність оцінки кредитоспроможності позичальника, що безпосередньо пов'язано з перекручуванням інформації про доходи підприємств;
- 5) незначні пільги для аграріїв, що також ускладнює процес інвестиційного кредитування;
- б) недостатня державна підтримка аграріїв в регіоні.

Якщо розглядати сам механізм інвестиційного кредитування, то він також містить ряд недоліків, до яких слід віднести:

- 1) обмеженість ресурсної бази.
- 2) недостатня кількість кваліфікованого персоналу;
- 3) затягування термінів процесу кредитування через неправильне оформлення комплектів документів;
- 4) відсутність обліку в застосовуваних методах оцінки ризиків усього розмаїття причин виникнення ризикових ситуацій.

Сільське господарство істотно відрізняється від інших секторів економіки

за об'єктами кредитування і особливостям предметів застави. Галузеві та внутрішньогалузеві особливості сільського господарства, що впливають на організацію його кредитування, можуть бути зведені до таких важливих для банків характеристик, що визначає доступ суб'єктів до кредитних ресурсів, як рівень їх кредитоспроможності і ступінь забезпечення кредиту заставою. Для того щоб сільське господарство сприяло розвитку економіки, а сільськогосподарські виробники отримували гідну винагороду, необхідна налагоджена система фінансування галузі. Одним з інструментів стимулювання розвитку аграрного сектора може стати система кредитування під заставу складських свідоцтв. Дана система позбавляє сільськогосподарських виробників від необхідності продавати продукцію безпосередньо після збирання врожаю за низькими цінами, а також дає заставне забезпечення перед банком. Крім того, вона сприяє скороченню витрат і підвищенню ліквідності всіх ланок продуктових ланцюжків і, таким чином, стимулює створення запасів продукції, що в свою чергу знижує волатильність цін. Використання нового інструменту фінансування дозволяє учасникам ринку вкладати кошти у виробництво і створює стимули для інвестицій. Складське свідоцтво - це вид цінного паперу в формі товаро розподільчих документів, що видається товарним складом на підтвердження факту прийняття товару на зберігання.

Складське свідоцтво дає змогу розпоряджатися збереженим товаром за рахунок передачі не товар, а документа. Складське свідоцтво являє собою особливий різновид цінних паперів, що засвідчує укладення договору складського зберігання між товарним складом та особою, що здала товар на зберігання. За своєю суттю воно є доказом письмового укладення договору зберігання, хоча саме зберігання товару оформляють самостійним договором. Висновок письмової форми договору є визнаним тільки в разі видачі складського свідоцтва або квитанції. При цьому квитанція цінним папером не вважається, а свідоцтво - вважається. Відповідно при врученні складського свідоцтва здійснюється передача прав, засвідчених в ньому. Така передача підлягає реєстрації в реєстрі складських свідоцтв. Оскільки складське свідоцтво

є цінним папером, то воно повинно містити такі обов'язкові реквізити. До них відносяться: найменування та місцезнаходження товарного складу; номер свідоцтва, присвоєний реєстром даного складу; найменування господарюючого суб'єкта або ім'я фізичної особи, яка є власником товару, і його місцезнаходження; найменування прийнятого на зберігання товару, його кількість в одиницях, із зазначенням товарних місць товару; інші характеристики. Також повинен бути вказаний термін зберігання, дата видачі товару, сума винагороди та порядок оплати. Відповідно до договору товарний склад дає зобов'язання зі зберігання товару, який передав йому особа, що володіє товаром, і повернути товар в цілості за певну винагороду. Обов'язок по виплаті винагороди лежить на особі, що передала товар на збереження, але не на власника складського свідоцтва. Особа, що володіє складським свідоцтвом має право повністю розпоряджатися товаром і повернути товар зі складу в будь-який час за наявності свідоцтва. Якщо він не забрав товар зі складу в установлений термін, тобто не пред'явив свідоцтво до погашення, то товар повертається зберігачем його власнику. Навіть в цьому випадку обов'язок сплатити всі витрати на подальше зберігання лежить на власнику товару. У разі якщо він відмовляється прийняти товар, то зберігач має повне право продати його, а виручені гроші передати особі, що володіє товаром за мінусом суми за зберігання і за витрати по реалізації товару [4].

Застосування схеми державної підтримки кредитування суб'єктів господарювання аграрної галузі не супроводжується якісною зміною сутності системи кредитування. Вплив держави на систему кредитування аграрного сектора економіки виражається за допомогою впливу на складові її елементи. При цьому, як правило, не змінюються суттєво форми їх прояву, що впливає на результативність процесу кредитування [5].

Слід відмітити, що Державні програми в регіонах, по суті, не беруть участі в системі пільгового кредитування. Вони мають право спрямовувати кошти державної підтримки, отримані у вигляді єдиної субсидії, на свій розсуд, де частка субсидування кредитних ресурсів несуттєва. За сучасних умов назріло

питання скорочення переліку документів і термінів їх оформлення для отримання аграріями пільгового кредиту; скорочення кількості учасників процесу розподілу та доведення субсидій до одержувача; запобігання вибірки лімітів по короткострокових кредитах великими позичальниками. Спостерігається досить різке обмеження розміру субсидій на пільгове кредитування, що знижує обсяг «дешевих» кредитів для підприємств галузі, і, як наслідок, може призвести до скорочення доступності кредитних ресурсів для господарюючих суб'єктів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Скрипник А., Ткаченко О. Інформаційна складова підвищення ефективності кредитування аграрного сектору / *Вісник Національного банку України*. 2011. № 11. С. 32–35.
2. Статистичний щорічник Черкаської області за 2019 рік. URL: <http://www.ck.ukrstat.gov.ua/>
3. Матеріали офіційного сайту Національного банку України. 2021. URL : <http://www.bank.gov.ua>.
4. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40-44. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
5. Непочатенко О. О., Мудрак Р. П., Бечко П. К., Непочатенко О. А. Роль кредитного ринку в забезпеченні банківськими кредитами сільськогосподарських підприємств. *Агросвіт*. 2020. № 23. С. 10–16.